

SP Tweede Kamerlid Henk van Gerven:

**'Gezonde bedrijven
hebben geen
staatssteun nodig'**

Naam

Henricus Petrus Johannes van Gerven

Geboren

11 maart 1955

Opgegroeid

op het boererf, broer beheert nu de boerderij
(melkvee)

Titulatuur

drs., Arts

Carrière

Politieke functies SP

Lid Provinciale Staten Noord-Brabant, 1995 - 1996

wethouder Oss, 1996 - 2006

lid gemeenteraad Oss, 2000 - 2002

lid partijbestuur, 2005 - heden

lid Tweede Kamer, 2006 - heden

De wereld op zijn kop. Socialisten die ondernemers wijzen op zelfredzaamheid en liberalen die zoveel mogelijk EU-inkomenssteun bepleiten. Maar als de Socialistische Partij aan de macht komt, dreigen de kosten sneller te stijgen dan de opbrengsten. SP Tweede Kamerlid Henk van Gerven verdedigt zich.

Op felle toon kan SP Tweede Kamerlid Henk van Gerven het kabinet ter verantwoording roepen, bijvoorbeeld als het gaat om Q-koorts patiënten. Hij laat er dan geen misverstand over bestaan; als de Socialistische Partij aan de macht komt, dan gaat het mes in de veestapel. En de 'tomatengooiers van weleer' maken serieus kans op regeringsdeelname. Sinds onderwijzer Emile Roemer uit het Limburgse Boxmeer de kar trekt, stijgt de partij voortdurend in de peilingen, al is de laatste weken de groei eruit.

Is bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de SP een doel geworden?

Nee een middel. Kijk, we zijn vanuit de oppositie groot geworden maar als je mee bestuurt, heb je ontegenzeggelijk meer invloed.

De meeste boeren lopen niet warm voor de SP in het kabinet.

De coalitie van CDA, PVV en CDA had het alleen over economie. Dat maakt niet gelukkig. Natuurlijk moet je een prima boterham kunnen verdienen, maar het gaat om welzijn. De huidige coalitie maakt de verschillen tussen rijk en arm, gezond en ziek groter. Hoe kleiner de verschillen, hoe gelukkiger de mensen. Dat blijkt uit onderzoek.

Inkrimping van de veestapel is toch niet beter voor de boer?

Ik maak onderscheid tussen (extreme vormen) van intensieve veehouderij en melkveehouderij. De melkveehouderij is veel minder industrieel van karakter. Maar ook deze sector heeft een zekere vorm van regulering nodig. Een beetje zoals het in Canada gaat, maar dan in de vorm van een systeem van dierrechten. De meeste boeren zitten helemaal niet op die schaalvergroting te wachten. De SP heeft een enquête gehouden (negenhonderd deelnemers, red.) waaruit dat blijkt. De meesten willen hun boterham verdienen met honderd koeien en een goede prijs voor hun product. Ze hoeven geen tweehonderd of driehonderd koeien of nog meer in megastallen. Ik ben heel erg voor familieschaal, een

gezin met twee partners en honderd koeien. Dan blijft ook een normale vorm van contact tussen mens en dier intact.

Maar stoppen bij honderd koeien kan toch niet? Stilstand is achteruitgang. Uit jullie enquête blijkt dat boeren zich gedwongen voelen de schaal te vergroten, omdat de Nederlandse overheid de strengste regels stelt.

We moeten ons richten op kwaliteit in plaats van kwantiteit. Maar de gemiddelde jonge boer krijgt op school te horen dat hij moet groeien, anders ga je kapot. Alle bedrijven die in twintig jaar tijd niet gegroeid zijn, bestaan nu niet meer. Dat zit in de hoofden. Je kunt ook aan strenge regels voldoen als de prijs beter wordt. Dat moet je in Europees verband regelen, dat klopt. Ik zie de ontwikkelingen rondom de legbatterijen als voorbeeld. De SP heeft een motie ingediend, die import van legbatterij eieren in Europa verbiedt. Het CDA heeft die motie gesteund, dat zegt wel wat. En ik heb pluimveehouders gesproken, die zeggen dat ze de bedrijven die een tijdelijke ontheffing hebben gekregen, moeten opknopen. Ze wisten al sinds 1999 dat de legbatterij verboden werd! Weidegang is ook in beweging. De SP heeft een motie ingediend in de Tweede Kamer met de vraag aan de regering om een plan voor honderd procent weidegang uit te werken. Een betere melkprijs ontstaat door soepeler mededingingsregels en behoud van melkquotering.

U wilt een minimumprijs voor melk, dat is toch een utopie. Er is altijd wel iemand die het voor minder wil leveren.

Als het onmogelijk zou zijn, zou ik er niet over beginnen. Ik noem bewust de voorbeelden van de legbatterij en weidegang, het kan dus wel. Neem de zichtstallen in de varkenshouderij en de vrijloopstal in de Moerdijk. Ik weet niet of het al helemaal werkt, maar het is toch een prachtig concept als je dat ziet. Het zou mooi zijn als je daar de standaard van kan maken. Geen beton meer. Dan ebt de maatschappelijke kritiek over bio-industrie weg.

Wel blijft de vraag bestaan of koeien tegenwoordig niet te veel een marathon lopen, vanwege de voortdurend stijgende melkproductie.

Met deze visie dreigen de kosten sneller te stijgen dan de opbrengsten.

Aan de kant van de retail is nog veel te winnen. Boeren vragen zich terecht af hoe het verschil tussen consumenten- en producentenprijs zo groot kan zijn. Dat is een apart interview waard. Ook kan de efficiëntie nog verder worden verbeterd en kunnen boeren zich gaan toelagen op het leveren van maatschappelijke diensten, al zal dat voor de meesten geen hoofdzaak worden.

Over inkomenssteun gesproken, begrijpt u de opstelling van belangenbehartiger LTO en de politieke partijen CDA en VVD om zoveel mogelijk EU-subsidie te handhaven?

Het is politiek van Ger Koopmans van het CDA en Janneke Snijder van de VVD. Platte belangenbehartiging. Bovendien is directe inkomenssteun antiliberaal, net als de landbouwvrijstellingsregeling. Ik zou het geld dat beschikbaar komt door het afschaffen van rode diesel willen besteden aan subsidies op investeringen in duurzame technologie. Platte inkomenssteun is iets uit de tijd van Mansholt, direct na de oorlog, toen de voedselproductie op gang gebracht moest worden. Als je vandaag een gezond bedrijf hebt, is er geen staatssteun nodig. Als melk 50 cent waard is, verdwijnt de legitimatie van de Europese directe inkomenssteun aan boeren. Dan is er een directe relatie tussen wat je doet en wat je krijgt. Staatssteun is bedoeld voor zieken en zwakken.

De SP aan de macht in den Haag, kan dat samen met de VVD zoals in Noord-Brabant?

De VVD staat verder van ons af dan het CDA, al zullen ook zij een beweging moeten maken. Maar ik zie aanknopingspunten bij mensen zoals Wijffels en Veerman die duurzaamheid en rentmeesterschap centraal stellen. ■